

คู่มือการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ของสมาชิกสภาพัองถิน

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน

และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

สำนักงานเลขานุการ
องค์กรบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสงคราม

ความรู้เกี่ยวกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

๑. ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีดังนี้

(๑) ผู้มีหน้าที่ตามประกาศของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ตามมาตรา ๑๐๒^๑ ประกอบด้วย

(๒) ผู้บริหารห้องถิน รองผู้บริหารห้องถิน ผู้ช่วยผู้บริหารห้องถิน และสมาชิกสภาห้องถินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิน ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด^๒

๔.๓ องค์การบริหารส่วนจังหวัด

๔.๓.๑ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

๔.๓.๒ รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

๔.๓.๓ ที่ปรึกษาและเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

๔.๓.๔ สมาชิกสภาพองค์การบริหารส่วนจังหวัด

๒. ทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องแสดง

ผู้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ต้องแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ^๓ ที่มีอยู่จริงทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ รวมถึงทรัพย์สินที่มีอยู่ในความครอบครอง หรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม กรณีทรัพย์สินที่อยู่ในความครอบครองของบุคคลอื่นหรือที่ให้บุคคลอื่นถือครองแทนต้องมีหนังสือรับรองจากผู้ครอบครองหรือผู้ถือครองแทนว่าทรัพย์สินนั้น เป็นของผู้ยื่น คู่สมรส หรือบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะด้วย

หมายเหตุ : คู่สมรส หมายถึง คู่สมรส ซึ่งจดทะเบียนสมรสโดยชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยา^๔ โดยมีได้จดทะเบียนสมรสด้วย ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ดังนี้

“ได้มีพิธีมงคลสมรสหรือพิธีอื่นใดในทำนองเดียวกันกับเจ้าพนักงานของรัฐโดยมีบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลภายนอกรับทราบว่าเป็นการอยู่กินเป็นสามีภริยากันตามประเพณี

เจ้าพนักงานของรัฐ แสดงให้ปรากฏว่ามีสถานะเป็นสามีภริยากัน หรือมีพฤติกรรมเป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไปว่ามีสถานะดังกล่าว

๓. รายได้ที่ต้องแสดง

๓.๑ รายได้ประจำ ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน เป็นประจำ โอนเข้าบัญชี เป็นต้น

๓.๒ รายได้จากการ ได้แก่ ค่าเช่า ดอกเบี้ย เงินปันผล เป็นต้น

๓.๓ รายได้จากการรับให้จำนวนที่รัฐฯ ได้แก่ รับมรดก รับให้ขายทรัพย์สิน เป็นต้น

^๑ ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ตามมาตรา ๑๐๒ พ.ศ. ๒๕๖๑

^๒ ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารห้องถิน รองผู้บริหารห้องถิน ผู้ช่วยผู้บริหารห้องถิน และสมาชิกสภาห้องถินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิน ที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑

^๓ บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ หมายถึง บุตรโดยชอบด้วยกฎหมายที่มีอายุไม่ครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ ณ วันที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

^๔ ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ของผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมีได้จดทะเบียนสมรสอันถือว่าเป็นคู่สมรส พ.ศ. ๒๕๖๑

๓.๔ รายได้อื่น ๆ ได้แก่ รายได้ที่นอกเหนือจากข้อ ๓.๓ เช่น เงินถูกสลากรกินแบ่งรัฐบาล ค่านายหน้า รายได้จากการทำการเกษตร เป็นต้น

๔. รายจ่ายที่ต้องแสดง

๔.๑ รายจ่ายประจำ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายอุปโภคบริโภค ค่าผ่อนบ้าน ค่าผ่อนรถ ค่าเบี้ยประกัน เป็นต้น

๔.๒ รายจ่ายอื่น ๆ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว เงินบริจาค เป็นต้น

๕. กรณีที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน*

๕.๑ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และผู้บริหารห้องถิน รองผู้บริหารห้องถิน ผู้ช่วยผู้บริหารห้องถิน และสมาชิกสภาห้องถิน ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ดังนี้

(๑) กรณีเข้ารับตำแหน่ง

(๒) กรณีพ้นจากตำแหน่ง

ถ้าพ้นจากตำแหน่งและได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งใหม่ภายใต้หนึ่งเดือน ผู้นั้นไม่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีเข้าดำรงตำแหน่งใหม่ แต่ไม่ต้องห้ามที่ผู้นั้นจะยื่นเพื่อเป็นหลักฐาน

๖. วันที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

(๑) วันที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่ง^๑ หมายถึง

(๑๗) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ถือวันแตลงนโยบายในที่ประชุมแห่งสภาเป็นวันเข้ารับตำแหน่ง

(๑๙) รองผู้บริหารห้องถิน ผู้ช่วยผู้บริหารห้องถิน ให้ถือวันที่คำสั่งแต่งตั้งมีผล เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง

(๑๙) สมาชิกสภาห้องถิน ให้ถือวันปฏิญาณตนในที่ประชุมแห่งสภา เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง

(๒) วันที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่ง^๒ หมายถึง

(๑๗) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ถือวันถัดจากวันครบวาระการดำรงตำแหน่ง หรือลาออก หรือด้วยเหตุอื่น แล้วแต่กรณี เป็นวันพ้นจากตำแหน่ง

(๑๙) รองผู้บริหารห้องถิน ผู้ช่วยผู้บริหารห้องถิน ให้ถือวันที่ผู้มีอำนาจแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งหรือวันที่คำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งมีผล หรือลาออก หรือด้วยเหตุอื่น แล้วแต่กรณี เป็นวันพ้นจากตำแหน่ง

(๑๙) สมาชิกสภาห้องถิน ให้ถือวันถัดจากวันครบวาระการดำรงตำแหน่ง หรือลาออก หรือด้วยเหตุอื่น แล้วแต่กรณี เป็นวันพ้นจากตำแหน่ง

* พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๕ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๖

^๑ ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๘

^๒ ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๙

๗. กำหนดเวลาในการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน*

(๑) กรณีเข้ารับตำแหน่ง ให้แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันเข้ารับตำแหน่ง โดยให้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันถัดจากวันเข้ารับตำแหน่ง

ตัวอย่าง

เข้ารับตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

ต้องแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริง ณ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
โดยให้ยื่นบัญชีฯ ตั้งแต่วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๓

(๒) กรณีพ้นจากตำแหน่ง ให้แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่พ้นจากตำแหน่ง โดยให้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันถัดจากวันพ้นจากตำแหน่ง

หมายเหตุ : หากวันครบกำหนดต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ตรงกับวันหยุด
ทำการตามประกาศเป็นทางการ หรือตามประเพณี ไม่ถือว่า วันที่เริ่มทำการใหม่
ต่อจากวันที่หยุดทำการนั้น เป็นวันสุดท้ายของการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินได้

๘. การขยายระยะเวลาการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

ก่อนครบกำหนดระยะเวลาการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ผู้ยื่นบัญชีอาจยื่นคำขอขยายระยะเวลา
ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินได้ โดยจัดทำเป็นหนังสืออย่างน้อยต้องระบุรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อตัวและชื่อสกุลของผู้ยื่นบัญชี
- (๒) ตำแหน่งที่ยื่น
- (๓) ยื่นบัญชีกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง
- (๔) วันที่มีหน้าที่ยื่นบัญชี
- (๕) เหตุผลและความจำเป็น พร้อมทั้งแนบเอกสารหลักฐานประกอบด้วย (ถ้ามี)

ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ช. จะอนุญาตขยายระยะเวลาหรือไม่ก็ได้ การขยายระยะเวลาการยื่นบัญชี
ทรัพย์สินและหนี้สิน ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน
และจะขยายระยะเวลาการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ได้เพียงครั้งเดียว

หมายเหตุ : หากวันครบกำหนดต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. อนุญาตขยาย
ระยะเวลาให้ ตรงกับวันหยุดทำการ ตามประกาศเป็นทางการ หรือตามประเพณี ไม่ถือว่า วันที่เริ่มทำการ
ใหม่ต่อจากวันที่หยุดทำการนั้น เป็นวันสุดท้ายของการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินได้

๙. การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินเกินกำหนดระยะเวลา

กรณียื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบเกินกำหนดระยะเวลา ผู้ยื่นบัญชีต้องชี้แจงเหตุของการยื่นบัญชีล่าช้า เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยต้องระบุรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อตัวและชื่อสกุลของผู้ยื่นบัญชี
- (๒) ตำแหน่งที่ยื่น
- (๓) ยื่นบัญชีกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง
- (๔) วันที่มีหน้าที่ยื่นบัญชี
- (๕) เหตุผลของการยื่นบัญชีล่าช้า พร้อมทั้งแนบเอกสารหลักฐานประกอบด้วย (ถ้ามี)

๑๐. เอกสารและจำนวนชุดเอกสารที่ต้องใช้ในการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ดังนี้

๑๐.๑ แบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนดเท่านั้น^๙

๑๐.๒ สำเนาหลักฐานการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดा

หลักฐานการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมด้า หมายถึง สำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมด้า (ภ.ง.ด.๙๐ ภ.ง.ด.๙๑) ในรอบปีภาษีที่ผ่านมาของผู้ยื่น คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ที่ได้ยื่นต่อกรมสรรพากรในรอบปีที่ผ่านมา

กรณีผู้ยื่น คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมด้ายอกกัน ให้แนบสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากลางๆ กัน

หากในรอบปีที่ผ่านมา ไม่มีรายได้ หรือมีรายได้เพียงเล็กน้อย^{๑๐} ที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมด้า ให้ทำเครื่องหมายในช่องสี่เหลี่ยมหน้าคำว่า “กรณีไม่ได้ยื่น ภ.ง.ด.” พร้อมทั้งระบุเหตุผลของการไม่ได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมด้าในรอบปีที่ผ่านมา

๑๐.๓ สำเนาเอกสารที่พิสูจน์หรือแสดงถึงความมืออยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน

๑๐.๔ สำเนาเอกสารการแต่งตั้ง หรือเอกสารที่แสดงสถานการณ์ดำรงตำแหน่ง (ถ้ามี)

๑๐.๕ กรณีทรัพย์สินและหนี้สินที่เคยยื่นแสดงไว้แล้วไม่มีการเปลี่ยนแปลง หากประสงค์จะใช้สำเนาเอกสาร ประกอบรายการเดียวกับที่เคยยื่นไว้แล้ว ให้จดแจ้งในบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินว่าขอใช้เอกสารประกอบรายการเดิม ที่ยื่นไว้ในตำแหน่งใด กรณีได้ และเมื่อใด

๑๐.๖ จำนวนชุดของบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ

การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ให้ยื่นจำนวน ๑ ชุด เว้นแต่ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ตามที่คณะกรรมการป.ป.ช. กำหนดให้เปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน^{๑๑} ดังนี้

- นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ จำนวน ๒ ชุด ชุดหนึ่งเป็นต้นฉบับ อีกชุดหนึ่งเป็นสำเนาคู่ฉบับ

^๙ ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง แบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน พ.ศ. ๒๕๖๒

^{๑๐} มาตรา ๕๖ แห่งประมวลรัชฎากร (พระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติม ประมวลรัชฎากร (ฉบับที่ ๔๔) พ.ศ. ๒๕๖๐)

^{๑๑} ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน พ.ศ. ๒๕๖๑

๑. การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน มี ๓ ช่องทาง คือ

๑๑.๑ ยื่นด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้บุคคลอื่นยื่นแทน ได้ที่

สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดสมุทรสาคร

๘๘/๒๒ - ๒๔ หมู่ที่ ๑ ถนนเอกชัย

ตำบลนาดี อำเภอเมืองสมุทรสาคร

จังหวัดสมุทรสาคร ๗๔๐๐๐

๑๑.๒ ยื่นทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ โดยระบุชื่อและที่อยู่ของผู้รับ ดังนี้

กรุณาส่ง

เรียน ผู้อำนวยการ ป.ป.ช. จังหวัดสมุทรสาคร

สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดสมุทรสาคร

๘๘/๒๒ - ๒๔ หมู่ที่ ๑ ถนนเอกชัย

ตำบลนาดี อำเภอเมืองสมุทรสาคร

จังหวัดสมุทรสาคร ๗๔๐๐๐

(ผู้ยื่นชื่อ.....ชื่อสกุล.....ตำแหน่ง.....กรณีที่ยื่น.....)

๑๑.๓ ยื่นด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยศึกษาวิธีการได้จากระบบอินเทอร์เน็ตของ
สำนักงาน ป.ป.ช.

๒. ข้อควรระวังในการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

๑๒.๑ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ถือว่าเป็นหน้าที่เฉพาะตัวของผู้ยื่นบัญชี หากผู้ยื่นบัญชี

- จงใจไม่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายใต้เงื่อนไขที่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือ

- จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิด
ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่ประสงค์ที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน

ผู้ยื่นบัญชีนั้น ต้องพ้นจากตำแหน่ง และได้รับโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน
๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ^{๑๒}

๑๒.๒ ต้องแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและ
หนี้สินในแต่ละกรณี

๑๒.๓ ต้องแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
ที่มีอยู่จริงทั้งในและต่างประเทศ และทรัพย์สินที่มีขอบหมายให้อยู่ในความครอบครอง หรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่า
โดยทางตรงหรือทางอ้อมด้วย

๑๒.๔ ทรัพย์สินและหนี้สินรายการใดที่ถือกรรมสิทธิ์ร่วมกับบุคคลอื่นให้แสดงเฉพาะส่วน
ของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

๑๒.๕ เอกสารที่มีข้อความทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ต้องสำเนาเอกสารทุกหน้า

๑๒.๖ ผู้ยื่นบัญชี ต้องลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และสำเนาหลักฐานที่ยื่นประกอบความถูกต้องและมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินทุกหน้า

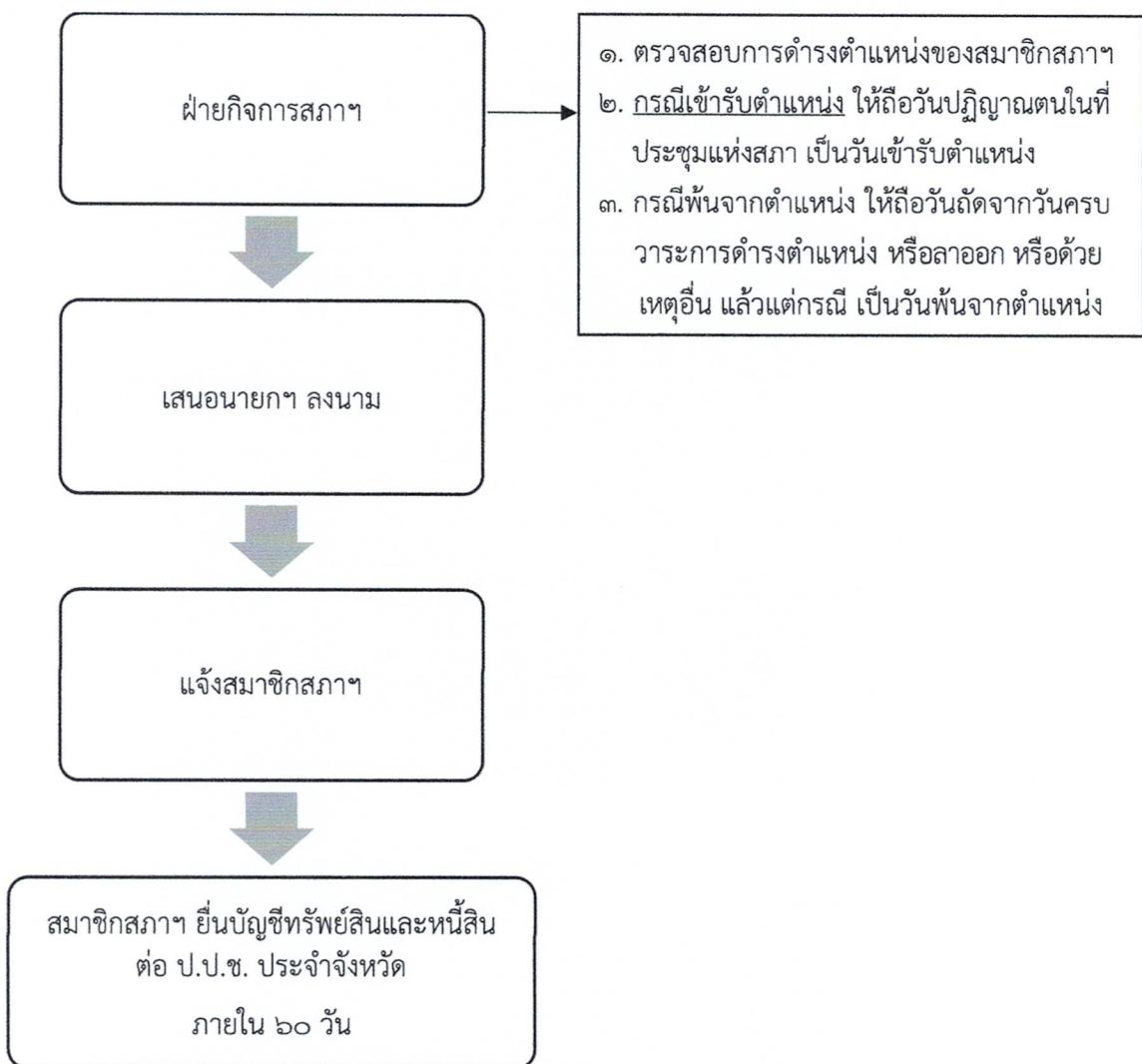
๑๒.๗ กรณีเอกสารหลักฐานที่ยื่นประกอบความถูกต้องและมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน เป็นเอกสารต้นฉบับ ผู้ยื่นบัญชีต้องลงลายมือชื่อรับรองว่าเป็นเอกสารที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๑๒.๘ ในกรณีไม่มีข้อมูลทรัพย์สินหรือหนี้สินให้ผู้ยื่นขึดเส้นทางในช่องรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินด้วย

๑๒.๙ ผู้ยื่นบัญชี อาจขอแก้ไขบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบที่ได้ยื่นไว้แล้ว และขอยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินเพิ่มเติมได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นคำขอแก้ไขบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบเพิ่มเติม พร้อมคำชี้แจงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ขั้นตอนการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

ของสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนจังหวัด

คำอธิบายรายการกรร比分และหนี้สิน

รายการกรร比分และหนี้สินที่ผู้ยื้นต้องแสดงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท 13 รายการ ได้แก่

1. รายการทรัพย์สิน แบ่งได้ 9 รายการ คือ

- 1.1 รายการเงินสด
- 1.2 รายการเงินฝาก
- 1.3 รายการเงินลงทุน
- 1.4 รายการเงินให้กู้ยืม
- 1.5 รายการที่ดิน
- 1.6 รายการโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง
- 1.7 รายการยานพาหนะ
- 1.8 รายการสิทธิและสัมปทาน
- 1.9 รายการทรัพย์สินอื่น

2. รายการหนี้สิน แบ่งได้ 4 รายการ

- 2.1 รายการเงินเบิกเกินบัญชี
- 2.2 รายการเงินกู้จากธนาคารและสถาบันการเงินอื่น
- 2.3 รายการหนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ
- 2.4 รายการหนี้สินอื่น

รายการกรร比分

1. รายการเงินสด

ความหมายของรายการเงินสด

เงินสด (Cash) หมายถึง เงินสดที่ต้องแสดงในบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินสดในมือ (ทุกสกุลเงิน) ที่ไม่ได้นำไปฝากไว้ที่ธนาคารหรือสถาบันการเงิน ทั้งในรูปของธนาบัตร เหรียญภาษาปัม หรือรายการที่เทียบเท่าเงินสด เช่น แคชเชียร์เช็ค ตัวแลกเงิน ธนาณัติ เป็นต้น

การแสดงเงินสด

1. แสดงจำนวนเงินสดของผู้ยื้น คู่สมรส และบุตรที่ไม่บรรลุนิติภาวะ ที่เก็บไว้รวมกันตั้งแต่สามแสนบาทขึ้นไป
2. กรณีแสดงรายการเงินสดของผู้ยื้น คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมกันตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป ต้องแจ้งวัตถุประสงค์ในการเก็บเงินจำนวนดังกล่าว ในบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินด้วย

กรณีที่ถือสกุลเงินตราต่างประเทศให้เทียบเป็นสกุลเงินบาท โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ตามอัตราแลกเปลี่ยนอ้างอิงจากธนาคารแห่งประเทศไทย และต้องแจ้งวัตถุประสงค์ในการเก็บเงินตราต่างประเทศดังกล่าว ในบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินด้วย

เอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความถูกต้องและมืออยู่จริงของรายการเงินสด

กรณีเป็นรายการที่เทียบเท่าเงินสดให้แสดง สำเนาแคชเชียร์เช็ค หรือตัวแลกเงิน หรือธนาณัติ เป็นต้น

2. รายการเงินฝาก

ความหมายของการเงินฝาก

เงินฝาก หมายถึง เงินฝากในสถาบันการเงิน รวมถึงสหกรณ์หรือพัฒนา บัตรเงินฝากในสถาบันการเงิน

- สถาบันการเงิน หมายถึง ธนาคาร (ธนาคารพาณิชย์และธนาคารของรัฐทุกแห่ง) และสถาบันการเงินอื่น เช่น บริษัทเงินทุน บริษัทเครดิตฟองซีเอร์ สหกรณ์ออมทรัพย์ กลุ่มออมทรัพย์ชุมชน เป็นต้น

การแสดงเงินฝาก

1. แสดงยอดเงินฝากคงเหลือ ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หากยอดเงินฝากคงเหลือไม่มีในวันดังกล่าว ให้แสดงยอดเงินฝากคงเหลือสุดท้ายก่อนวันที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

2. กรณีมีเงินฝากสกุลต่างประเทศให้แสดงโดยแยกแต่ละสกุล และคำนวณเป็นเงินบาท

3. กรณีมีชื่อในบัญชีเงินฝากร่วมกับบุคคลอื่น หากชื่อบัญชีมีคำว่า “และ” “และ/หรือ”

ให้แสดงยอดตามส่วน

4. กรณีบัญชีเงินฝากเป็น “ชื่อ.....(ผู้ยื่นหรือคู่สมรส) เพื่อ.....” ให้แสดงในรายการของ

ผู้มีอำนาจเบิกถอน

5. กรณีบัญชีเงินฝากเป็น “ชื่อ.....(บุตร) โดย.....(ผู้ยื่นหรือคู่สมรส)” ให้แสดงในรายการของ

ผู้มีอำนาจเบิกถอน

6. กรณีเงินฝากซึ่งปรากฏเป็นชื่อบัญชีของผู้ยื่น หรือคู่สมรส หรือบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ แม้บัญชีเงินฝากนั้น เปิดไว้เพื่อมีวัตถุประสงค์ดำเนินกิจการได้กิจการหนึ่ง ที่มิใช่เงินฝากส่วนตัวของผู้ยื่น หรือคู่สมรส หรือบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ และปรากฏชื่อเป็นผู้เปิดบัญชีและเป็นผู้มีอำนาจเบิกถอน ให้แสดงบัญชีเงินฝากดังกล่าวไว้ในบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินด้วย

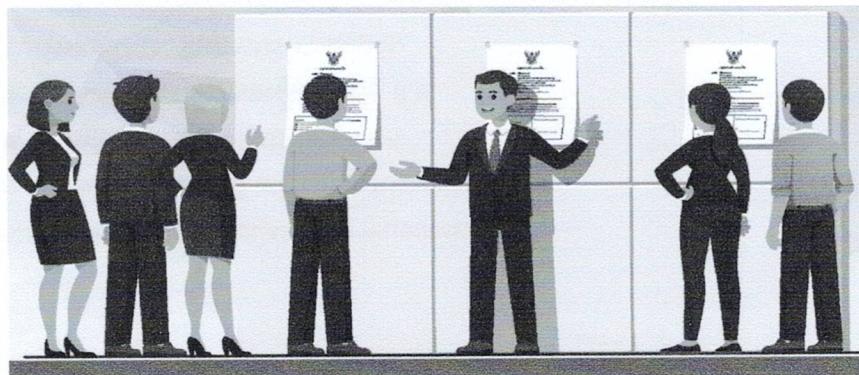
เอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความถูกต้องและมืออยู่จริงของรายการเงินฝาก

1. สำเนาสมุดคู่ฝากที่ปรากฏชื่อบัญชี เลขที่บัญชีและยอดคงเหลือ ณ วันที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หากยอดเงินฝากคงเหลือไม่ตรงในวันดังกล่าว ให้ใช้สำเนาสมุดคู่ฝากที่ปรากฏอยอดรายการก่อนและหลังวันแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือสำเนาสมุดคู่ฝากที่ปรากฏอยอดรายการก่อนวันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน พร้อมรับรองว่ารายการเงินฝากไม่มีการเคลื่อนไหวจนถึงวันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือ

2. สำเนาหนังสือรับรองยอดเงินฝากคงเหลือ ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือ-รายการเคลื่อนไหวทางบัญชี (STATEMENT) ของเดือนที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

3. สำเนาสหกรณ์ออมทรัพย์ หรือสำเนาบัตรเงินฝาก

4. กรณีมีเงินฝากในสถาบันการเงินอื่น ที่ไม่มีสมุดคู่ฝาก ให้แสดงสำเนาหนังสือรับรองยอดเงินฝากคงเหลือ หรือหลักฐานอื่นใด ที่แสดงยอดเงินฝากคงเหลือ ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

3. รายการเงินลงทุน

ความหมายของรายการเงินลงทุน

เงินลงทุน หมายถึง เงินลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลและที่รัฐบาลค้ำประกัน หลักทรัพย์จดทะเบียน และรับอนุญาต หลักทรัพย์ และเงินลงทุนอื่น

- หลักทรัพย์รัฐบาลและที่รัฐบาลค้ำประกัน หมายถึง หลักทรัพย์ที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐออกให้ เช่น พันธบตรรัฐบาล พันธบตรธนาคารอาคารสงเคราะห์ พันธบตร omnทรัพย์ช่วยชาติ เป็นต้น

- หลักทรัพย์จดทะเบียนและรับอนุญาต หมายถึง หลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนและได้รับอนุญาตให้ทำการซื้อ - ขาย ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เช่น หุ้นสามัญ หุ้นบุรุษสิทธิ หุ้นกู้ หน่วยลงทุน สิทธิที่จะซื้อหุ้น/หุ้นกู้/หน่วยลงทุนหรือตราสารอื่นใด ที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด กองทุนรวม กองทรัสต์ เป็นต้น

- หลักทรัพย์และเงินลงทุนอื่น หมายถึง หลักทรัพย์ของบริษัทที่ไม่ได้ทำการซื้อ - ขาย ในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย เงินลงทุนในห้างหุ้นส่วน หรือกิจการค้าอื่น ๆ ที่ดำเนินธุรกิจเป็นส่วนตัว เช่น หุ้นบุรุษสิทธิ หุ้นสามัญ หุ้นกู้ กิจการเลี้ยงสัตว์เพื่อการค้า การลงทุนทางการเกษตร กิจการร้านค้าขายของชำ เป็นต้น

การแสดงเงินลงทุน

แสดงยอดเงินลงทุน ณ วันแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน โดยแสดงมูลค่าตามตราสารและมูลค่า ตามราคากลาง

เอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความถูกต้องและมีอยู่จริงของรายการเงินลงทุน

1. สำเนาพันธบตร
2. สำเนาหลักทรัพย์
3. สำเนาใบสำคัญแสดงสิทธิ (Warrant) ที่จะซื้อหุ้นกู้/หน่วยลงทุน
4. สำเนาหนังสือรับรองของบริษัทหลักทรัพย์หรือนายทะเบียนหลักทรัพย์ (Broker) หรือศูนย์รับฝาก หลักทรัพย์ ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
5. สำเนาหลักทรัพย์หรือสำเนาหนังสือรับรองของบริษัท หรือ สำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บจ.5)
6. สำเนาหนังสือรับรองของห้างหุ้นส่วนหรือหลักฐานการเป็นหุ้นส่วน
7. สำเนาหลักฐานแสดงการเป็นผู้รับประโยชน์ในทรัสต์
8. กรณีหุ้นในสหกรณ์ออมทรัพย์ ให้ใช้หนังสือรับรองจากสหกรณ์ออมทรัพย์ ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สิน หรือสำเนาใบเสร็จรับเงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ระบุจำนวนหุ้น
9. กรณีเป็นกิจการค้าอื่นที่ดำเนินธุรกิจเป็นส่วนตัวให้ระบุสถานที่ดำเนินกิจการ พร้อมทั้งภาพถ่ายสถานที่ ดำเนินกิจการ สำเนาทะเบียนพาณิชย์ (ถ้ามี) และบัญชีรายการทรัพย์สิน (ถ้ามี)
10. กรณีเป็นกิจการเลี้ยงสัตว์เพื่อการค้า การลงทุนทางการเกษตร ให้ระบุสถานที่ดำเนินกิจการ พร้อมทั้ง ภาพถ่ายสถานที่ดำเนินกิจการ และบัญชีรายการทรัพย์สิน หรืออุปกรณ์เครื่องมือทางการเกษตร เช่น เครื่องสีข้าว เครื่องเพาะกล้า เครื่องเกี่ยววดข้าว เป็นต้น
11. หลักฐานอื่นใด ที่แสดงยอดเงินลงทุนคงเหลือ ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

4. รายการเงินให้กู้ยืม

ความหมายของรายการเงินให้กู้ยืม

เงินให้กู้ยืม หมายถึง เงินที่ให้บุคคล หรือนิติบุคคล กู้ยืม

การแสดงเงินให้กู้ยืม

ให้แสดงยอดเงินให้กู้ยืม พร้อมดอกเบี้ย ณ วันที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

เอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความถูกต้องและมือyujiริงของรายการเงินให้กู้ยืม

1. สำเนาหนังสือหรือสัญญา กู้ยืมเงิน หรือหลักฐานอื่นที่แสดงการให้กู้ยืมเงิน เช่น สำเนาหนังสือรับสภาพหนี้ของลูกหนี้ สำเนาหลักฐานการจดทะเบียนนิติกรรม สำเนาหลักประกัน เป็นต้น

กรณีให้นิติบุคคลกู้ยืมเงิน ให้แนบสำเนางบการเงินประจำปี และเอกสารประกอบงบการเงินที่ปรากฏ รายการเงินกู้ของนิติบุคคลนั้นประกอบด้วย

2. กรณีไม่มีหลักฐานการกู้ยืม ให้จัดทำเอกสารที่ระบุชื่อและข้อสกุล ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้สะดวก ของลูกหนี้ พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของลูกหนี้ โดยระบุยอดหนี้คงเหลือ ซึ่งแสดงยอดเงินต้น พร้อมดอกเบี้ย ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

5. รายการที่ดิน

ความหมายของรายการที่ดิน

ที่ดิน หมายถึง ที่ดินที่มีเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองตามกฎหมาย

การแสดงที่ดิน

1. แสดงมูลค่าที่ดินปัจจุบัน (โดยประมาณ) โดยใช้ราคาระเมินของกรมที่ดินหรือกรมธนารักษ์ หรือประมาณตามราคาตลาดที่มีการซื้อขายที่ดินบริเวณดังกล่าว หรือราคากันจะที่ได้มา

2. ให้แสดงมูลค่าของที่ดินแยกเป็นรายแปลง

3. กรณีมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองร่วมกับบุคคลอื่น ให้แสดงมูลค่าเฉพาะส่วนของตนเท่านั้น

4. กรณีนำที่ดินไปจดทะเบียนจำนวนต้องแสดงที่ดินเหล่านั้นด้วย

5. ให้นับจำนวนแปลงที่ดินตามจำนวนเอกสารสิทธิ์

เอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความถูกต้องและมือyujiริงของรายการที่ดิน

1. สำเนาโฉนดที่ดิน

2. สำเนาเอกสารแสดงสิทธิครอบครองที่ดิน เช่น แบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.1), ใบจด (น.ส. 2), หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 น.ส.3 ก. และ น.ส.3 ข.) ใบไตรส่วน (น.ส. 5), หนังสือแสดงการทำประโยชน์ ซึ่งออกให้แก่สมาชิกนิคมสร้างตนเอง (น.ค. 3), หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.4-01) เป็นต้น

3. สำเนาสัญญาซื้อขาย (ถ้ามี)

6. รายการโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง

ความหมายของรายการโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง

โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง หมายถึง บ้านที่พักอาศัย และสิ่งปลูกสร้างอื่น เช่น บ้านเดี่ยว บ้านแฝด ทาวน์เฮาส์ ห้องชุด ตึกแถว ห้องแตร รีโองแตร โกดังเก็บของ เรือนแพแตร แพหรือเรือ ซึ่งจดเป็นประจำ และใช้เป็นที่อยู่ประจำ เป็นต้น

การแสดงโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง

- แสดงมูลค่าปัจจุบัน (โดยประมาณ) โดยใช้ราคาประเมินของกรมธนารักษ์ หรือประมาณมูลค่าตามราคามาตรฐานความเป็นจริงในสภาพปัจจุบัน หรือราคานะที่ได้มา
- ให้แสดงมูลค่าโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างแยกแต่ละหลัง โดยไม่รวมมูลค่าที่ดิน

หมายเหตุ :

กรณีผู้ยื่นอยู่ระหว่างดำเนินการปลูกสร้างโรงเรือนฯ ให้ผู้ยื่นแสดงไว้ในรายการสิทธิและสัมปทาน โดยแสดงมูลค่าตามจำนวนเงินที่ชำระไปแล้ว พร้อมเอกสารประกอบ คือ สำเนาสัญญาจ้างปลูกสร้างโรงเรือน และสำเนาหลักฐานการจ่าย หรือรับเงินของผู้รับจ้าง โดยให้แสดงมูลค่าเท่ากับค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง

กรณีผู้ยื่นทำสัญญาของซื้อคอนโด หรือบ้าน ให้ผู้ยื่นแสดงไว้ในรายการสิทธิและสัมปทาน โดยแสดงมูลค่าตามจำนวนเงินค่าจองที่ พร้อมเอกสารประกอบ คือ สำเนาหลักฐานการรับเงินจองโดยให้แสดงมูลค่าเท่ากับค่าใช้จ่ายในการจอง หรือเงินดาวน์

เอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความถูกต้องและมีอยู่จริงของรายการโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง

- กรณีโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างอื่นที่มีเลขที่ทะเบียนบ้าน ให้แนบภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้าน พร้อมระบุว่าปลูกสร้างบนที่ดินแปลงใดและของบุคคลใด หรือหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ห้องชุด
- กรณีโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างอื่นไม่มีเลขที่ทะเบียนบ้าน ให้แนบภาพถ่ายสี พร้อมระบุว่าปลูกสร้างบนที่ดินแปลงใด และของบุคคลใด

7. รายการยานพาหนะ

ความหมายของรายการยานพาหนะ

ยานพาหนะ * หมายถึง วัตถุหรือสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถเคลื่อนย้ายขนส่งไปได้ ยานพาหนะส่วนใหญ่สร้างขึ้นโดยมนุษย์ อาทิ จักรยาน รถยก รถบรรทุก รถไฟฟ้า และเครื่องบิน เป็นต้น

ประเภทยานพาหนะแบ่ง 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ

- ยานพาหนะทางบก เช่น จักรยาน จักรยานยนต์ รถยก รถตู้ รถบรรทุก รถระบบ รถแทรกเตอร์ รถไถนา และรถอีแต่น * เป็นต้น
  - ยานพาหนะทางน้ำ เช่น เรือ เรือหางยาว เรือใบ เรือสำเภา เจ็ตสกี และเรือยอร์ช เป็นต้น
  - ยานพาหนะทางอากาศ เช่น เครื่องบิน เครื่องบินเจ็ต เครื่องร่อน เฮลิคอปเตอร์ และบัลลูน เป็นต้น
- ซึ่งยานพาหนะที่ผู้ยื่นต้องแสดงไว้ในบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ต้องเป็นยานพาหนะที่มีการจดทะเบียนแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

* “ยานพาหนะ,” ใน วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี; (มูลนิธิวิกิเมเดีย, อัปเดต 17 พฤษภาคม 2561, 5.28 UTC) [สารานุกรมออนไลน์]; เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/ยานพาหนะ>

* รถใช้งานเกษตรกรรมและเป็นรถตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 4 ประกอบ กฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2525) ที่ต้องแสดงไว้ในรายการยานพาหนะ ซึ่งต้องมีการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522

การแสดงยานพาหนะ

- แสดงมูลค่าปัจจุบัน (โดยประมาณ) โดยการประเมินราคามาตรฐานเป็นจริงในสภาพปัจจุบัน หรือจากราคาที่ซื้อขายในปัจจุบัน หากเป็นยานพาหนะที่ซื้อมาใหม่ ให้แสดงมูลค่าที่ซื้อมา
- กรณียานพาหนะที่อยู่ระหว่างการเช่าซื้อ ให้แสดงราคาซื้อยานพาหนะตามสัญญาเช่าซื้อ ส่วนหนึ้นสินค่าเช่าซื้อที่ค้างชำระ ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ให้นำไปแสดงไว้ในรายการหนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือด้วย

เอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความถูกต้องและมืออยู่จริงของรายการยานพาหนะ

- สำเนาทะเบียน หรือคู่มือการจดทะเบียนยานพาหนะ เช่น สำเนาทะเบียนรถยนต์ สำเนาทะเบียนรถจักรยานยนต์ ในอนุญาตใช้เรือ ในสำคัญจดทะเบียน (อากาศยาน) เป็นต้น
- เอกสารอื่นที่แสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง
- กรณียานพาหนะเก่า ไม่มีสำเนาจดทะเบียน หรือเอกสารอื่นใด ให้แนบภาพถ่ายสี พร้อมระบุว่า เป็นยานพาหนะประเภทใด และของบุคคลใด

8. รายการสิกธิและสัมปทาน

ความหมายของรายการสิกธิและสัมปทาน

สิกธิและสัมปทาน หมายถึง สิกธิในทรัพย์สินทางปัญญา และการที่รัฐอนุญาตให้เอกชนจัดทำประโยชน์เกี่ยวกับบริการสาธารณสุข หรือทรัพยากรธรรมชาติ จนถึงสิทธิที่รัฐ หรือเอกชนรับรอง และสามารถคำนวณเป็นตัวเงินได้ เช่น สิกธิบัตร เครื่องหมายการค้า ลิขสิทธิ์ในงานวรรณกรรม ศิลปกรรม สิกธิตามสัญญาสัมปทานต่าง ๆ สิกธิการเช่าที่ดิน สิกธิครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินซึ่งไม่มีเอกสารสิกธิของทางราชการ สิกธิスマชิกสนากอล์ฟ ประกันชีวิต กองทุนบำเหน็จบำรุงข้าราชการ (กบข.) กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ การจ้างปลูกสร้างโรงเรือน สัญญาของซื้อบ้านหรือห้องชุด เป็นต้น

การแสดงสิกธิและสัมปทาน

- แสดงมูลค่าที่ได้รับจากสิกธิและสัมปทาน หรือ
- มูลค่าคงเหลือในปัจจุบัน ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

เอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความถูกต้องและมืออยู่จริงของรายการสิกธิและสัมปทาน

- สำเนาหลักฐานการจดทะเบียนสิกธิบัตร หรือลิขสิทธิ์
- สำเนาเอกสารแสดงสิกธิในการเป็นสมาชิกสโมสร หรือชมรม
- สำเนาเอกสารแสดงสิกธิ เช่น สัญญาเช่า สัญญาจะซื้อจะขาย เป็นต้น
- ใบชำระภาษีที่ดิน หรือภาพถ่ายสีที่ดินที่ครอบครองทำประโยชน์
- สำเนาหน้าสัญญารัฐธรรม์ และเอกสารรับรองการทำประโยชน์ที่ผ่านมา หรือมูลค่าเวนคืนรัฐธรรม์ ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
- สำเนาใบแจ้งยอดเงินสมาชิกประจำปี กองทุนบำเหน็จบำรุงข้าราชการ (กบข.)
- สำเนาใบรับรองใบแจ้งยอดเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
- สำเนาสัญญาจ้างปลูกสร้างโรงเรือนฯ และสำเนาหลักฐานการจ่ายหรือรับเงินของผู้รับจ้าง หรือสัญญาของซื้อห้องชุด หรือสัญญาของซื้อบ้าน

8. รายการทรัพย์สินอื่น

ความหมายของการทรัพย์สินอื่น

ทรัพย์สินอื่น หมายถึง ทรัพย์สินอื่นของผู้ยื่น คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะแต่ละราย นอกจากทรัพย์สินที่ระบุในรายการที่ 1 - 8 โดยแยกประเภททรัพย์สินอื่น ดังนี้

- (1) อัญมณี เครื่องประดับ มูลค่ารวมกันตั้งแต่สองแสนบาทขึ้นไป
- (2) ทองคำ มูลค่ารวมกันตั้งแต่สองแสนบาทขึ้นไป
- (3) อาชุดปืน มูลค่ารวมกันตั้งแต่สองแสนบาทขึ้นไป
- (4) นาฬิกา มูลค่ารวมกันตั้งแต่สองแสนบาทขึ้นไป
- (5) งานศิลปะ โบราณวัตถุ พระเครื่อง พระบูชา หรือวัตถุมงคล มูลค่ารวมกันตั้งแต่สองแสนบาทขึ้นไป
- (6) ทรัพย์สินอื่นนอกจากประเภททรัพย์สิน (1) – (5) ที่มีมูลค่าต่อชิ้นตั้งแต่สองแสนบาทขึ้นไป

การแสดงทรัพย์สินอื่น

ให้แสดงมูลค่าปัจจุบัน (โดยประมาณ) โดยแสดงมูลค่าของทรัพย์สินแต่ละรายการ อาจเป็นมูลค่าปัจจุบัน หรือมูลค่าขณะที่ได้มาของทรัพย์สินนั้น

เอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความถูกต้องและมีอยู่จริงของการทรัพย์สินอื่น

1. ภาพถ่ายสี พร้อมบัญชีแสดงรายละเอียด
2. ใบรับรองคุณภาพสินค้า หรือใบสำคัญแสดงการซื้อ หรือใบทะเบียนสินค้า (ถ้ามี) และแสดงมูลค่าปัจจุบัน ของทรัพย์สินแต่ละรายการ
3. ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน (แบบ ป.4)

รายการหนี้สิน

1. รายการเงินเบิกเกินบัญชี

ความหมายของการเงินเบิกเกินบัญชี

เงินเบิกเกินบัญชี หมายถึง เงินเบิกเกินบัญชีจากธนาคารที่ค้างชำระ เช่น บัญชีกระแสรายวัน บัญชีเดินสะพัด หรือบัญชีสินเชื่อรุ่งไทยชนวัสดุ เป็นต้น

และให้หมายความรวมถึง หนี้ค้างชำระบัตรเครดิตทุกประเภทรวมกันตั้งแต่ห้าหมื่นบาทขึ้นไป รวมถึงบัตรเสริม (บัตรเสริม * คือ บัตรเครดิตที่เพิ่มขึ้นมาจากการหลักโดยผู้ถือบัตรหลักเป็นผู้ขอบัตรเสริม ให้กับผู้อื่น แต่เป็นการรวมวงเงินในบัตรหลักเดียวกัน ทั้งวงเงินที่อนุมัติให้ใช้หรืออัตราดอกเบี้ย และชำระเงินต่าง ๆ ซึ่งค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดจากบัตรเสริมจะมีการแจงยอดมาครั้งเดียวรวมกับยอดของการใช้บัตรหลักนั้นเอง ทำให้ผู้ถือบัตรหลักสามารถทราบความเคลื่อนไหว ในการใช้บริการบัตรเครดิตของผู้ใช้บัตรเสริมได้)

การแสดงเงินเบิกเกินบัญชี

1. ให้แสดงยอดหนี้คงเหลือที่มีอยู่จริง ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน มีเช่วงเงินเบิกเกินบัญชีตามสัญญา (กรณียอดเงินเบิกเกินบัญชีคงเหลือเป็นบวก ให้แสดงในรายการเงินฝากธนาคาร)
2. กรณีเป็นหนี้ร่วมกับบุคคลอื่น ให้แสดงยอดหนี้คงเหลือในส่วนของผู้ยื่น คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

* แรบบิท ไฟแนนซ์ แบงก์ชีน “บัตรหลัก & บัตรเสริม ต่างกันอย่างไร” [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <https://rabbitfinance.com/blog/> บัตรหลัก-บัตรเสริม (วันที่สืบค้น 5 มีนาคม 2562)

เอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความถูกต้องและมีอยู่จริงของรายการเงินเบิกเกินบัญชี

1. สำเนาสมุดคู่ฝากที่ปรึกษาชื่อบัญชี เลขที่บัญชี และยอดหนี้คงเหลือ ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หากยอดหนี้คงเหลือไม่ตรงในวันดังกล่าว ให้สำเนาสมุดคู่ฝากที่ปรึกษาอุดหนี้รายการก่อน และหลังวันที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือ

2. รายการเคลื่อนไหวทางบัญชี (Statement) ของเดือนที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือ

3. สำเนาสัญญาเงินเบิกเกินบัญชี (O/D) หรือสำเนาหนังสือรับรองยอดหนี้คงเหลือ ซึ่งแสดงยอดเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน มิใช่วงเงินเบิกเกินบัญชีตามสัญญา

4. สำเนาใบแจ้งหนี้บัตรเครดิต ทั้งนี้ใบแจ้งหนี้บัตรเครดิต จะออกให้เป็นรายเดือน ให้ใช้เดือนก่อนหน้า วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรืออนุโลมให้ใช้เดือนที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

5. หลักฐานอื่นใด ที่แสดงยอดหนี้เงินเบิกเกินบัญชีคงเหลือ ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

2. รายการเงินกู้จากธนาคารและสถาบันการเงินอื่น

ความหมายของรายการเงินกู้จากธนาคารและสถาบันการเงินอื่น

เงินกู้จากธนาคารและสถาบันการเงินอื่น หมายถึง เงินกู้ทุกประเภทจากธนาคารและสถาบันการเงินอื่น ที่ค้างชำระ สถาบันการเงินอื่น เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บริษัทประกันภัย บริษัทประกันชีวิต บริษัทเครดิตฟองซิเออร์ หรือ โรงรับจำนำ เป็นต้น

(โรงรับจำนำ : เป็นสถาบันการเงินขนาดย่อมมี 3 ประเภท คือ โรงรับจำนำเอกชน โรงรับจำนำของกรมประชาสงเคราะห์ และโรงรับจำนำของเทศบาล)

การแสดงเงินกู้จากธนาคารและสถาบันการเงินอื่น

1. ให้แสดงยอดหนี้ที่คงเหลืออยู่จริง (เงินต้นพร้อมดอกเบี้ย) ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน มิใช่วงเงินกู้ตามสัญญา

2. กรณีเป็นหนี้ร่วมกับบุคคลอื่น ให้แสดงยอดหนี้คงเหลือในส่วนของผู้ยื้น คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

เอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความถูกต้องและมีอยู่จริงของรายการเงินกู้จากธนาคารและสถาบันการเงินอื่น

1. สำเนาหนังสือหรือสัญญาภัยมิเงิน และสำเนาหนังสือรับรองยอดหนี้คงเหลือ ซึ่งแสดงยอดเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือ

2. สำเนาใบเสร็จชำระหนี้ หรือใบแจ้งหนี้ที่ระบุยอดหนี้คงเหลือ ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ทั้งนี้ ใบแจ้งหนี้ หรือใบเสร็จชำระหนี้ จะออกให้เป็นรายเดือน ให้ใช้เดือนก่อนหน้าวันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรืออนุโลมให้ใช้เดือนที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

3. หลักฐานอื่นใด ที่แสดงยอดหนี้เงินกู้คงเหลือ ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

3. รายการหนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ

ความหมายของรายการหนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ

หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ หมายถึง หนี้สินหรือเงินกู้ที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จากบุคคล

หรือนิติบุคคล ที่มิใช่ธนาคารและสถาบันการเงินอื่น เช่น บริษัท ห้างหุ้นส่วน กลุ่momทรัพย์ชุมชน กองทุนหมู่บ้าน เป็นต้น รวมถึงหนี้สินจากการเช่าซื้อยานพาหนะด้วย

การแสดงหนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ

- ให้แสดงยอดหนี้คงเหลืออยู่จริง (เงินต้นพร้อมดอกเบี้ย) ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน มิใช่เงินกู้ตามสัญญา
- กรณีเป็นหนี้ร่วมกับบุคคลอื่น ให้แสดงยอดหนี้คงเหลือในส่วนของผู้ยื้น คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

เอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความถูกต้องและมีอยู่จริงของรายการหนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ

- สำเนาหนังสือหรือสัญญาภัยเมือง และสำเนาหนังสือรับรองยอดหนี้คงเหลือ ซึ่งแสดงยอดเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือ
- สำเนาใบเสร็จชำระหนี้ หรือใบแจ้งหนี้ที่ระบุยอดหนี้คงเหลือ ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ทั้งนี้ ใบแจ้งหนี้ หรือใบเสร็จชำระหนี้ จะออกให้เป็นรายเดือนให้ใช้เดือนก่อนหน้าวันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรืออนุโลมให้ใช้เดือนที่มีหน้าที่ยื่นบัญชี หรือ
- กรณีเป็นหนี้เช่าซื้อ Yan พาหانะ ให้ใช้สำเนาสัญญาเช่าซื้อ และสำเนาหนังสือรับรองยอดหนี้คงเหลือ หรือสำเนาใบเสร็จชำระหนี้ค่างวดรถที่แสดงยอดหนี้คงเหลือ ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
- สำเนาหลักฐานอื่นใด ที่แสดงถึงการเป็นหนี้ และยอดหนี้คงเหลือ ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

4. รายการหนี้สินอื่น

ความหมายของรายการหนี้สินอื่น

หนี้สินอื่น หมายถึง หนี้สินอื่นนอกเหนือจากที่ระบุในรายการหนี้สิน ที่ 1 ถึง 3 เช่น หนี้สินจากการกู้ยืมโดยมิได้ทำสัญญา หนี้สินตามคำพิพากษา เป็นต้น

การแสดงหนี้สินอื่น

- ให้แสดงยอดหนี้คงเหลือ ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
- กรณีเป็นหนี้ร่วมกับบุคคลอื่น ให้แสดงยอดหนี้คงเหลือในส่วนของผู้ยื้น คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

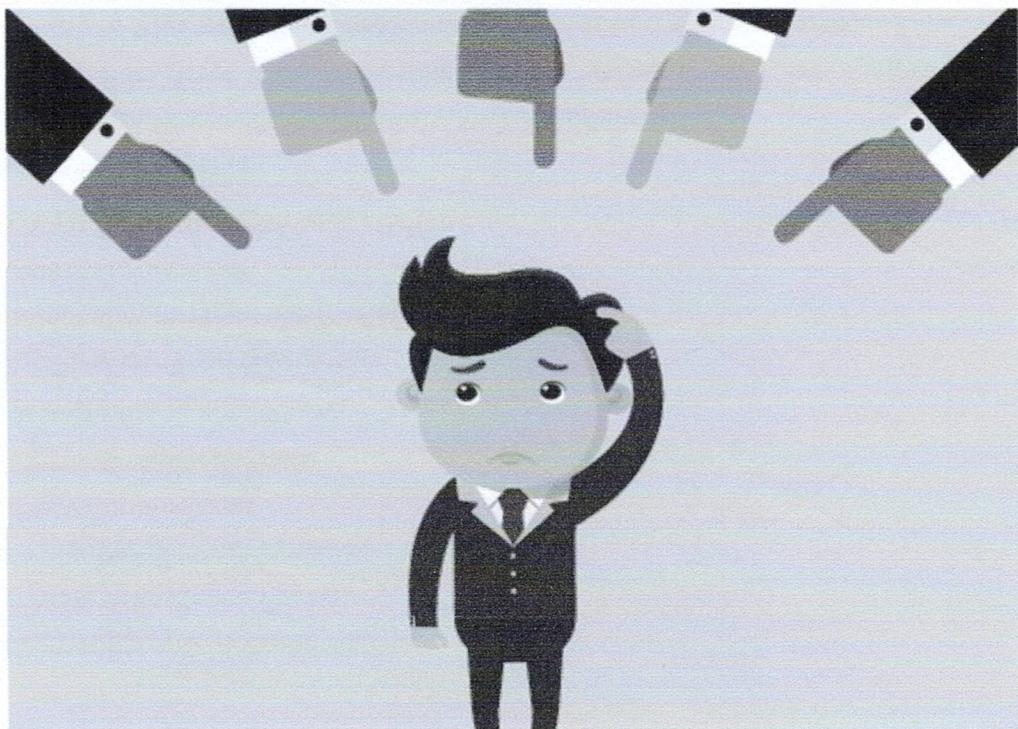
เอกสารหลักฐานที่พิสูจน์ความถูกต้องและมีอยู่จริงของรายการหนี้สินอื่น

- ให้จัดทำเอกสารที่ระบุชื่อและชื่อสกุล ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้สะดวกของเจ้าหนี้ พร้อมแสดงยอดเงินกู้คงเหลือ (เงินต้นพร้อมดอกเบี้ย) ณ วันที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
- สำเนาคำพิพากษา
- สำเนาหลักฐานอื่นใด ที่แสดงถึงการเป็นหนี้ และแสดงยอดหนี้คงเหลือ ณ วันที่มีหน้าที่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ស៊ុនទៅ ៣

បញ្ជាកំហងដឹងទេ

ស៊ុនទៅ ៣
បញ្ជាកំហងដឹងទេ
សំណងជាមួយក្រុមហ៊ុនអាសយដ្ឋាន នគរូបនៃក្រសួង
ពេទ័រយោបល់ នគរូបនៃក្រសួងពេទ័រយោបល់
នគរូបនៃក្រសួងពេទ័រយោបល់ នគរូបនៃក្រសួងពេទ័រយោបល់

บทกำหนดโทษ

ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ใด

- จงใจไม่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราชนูญดิประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือ
- จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปักปิดข้อเท็จจริง ที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแท้จริงทรัพย์สินหรือหนี้สิน

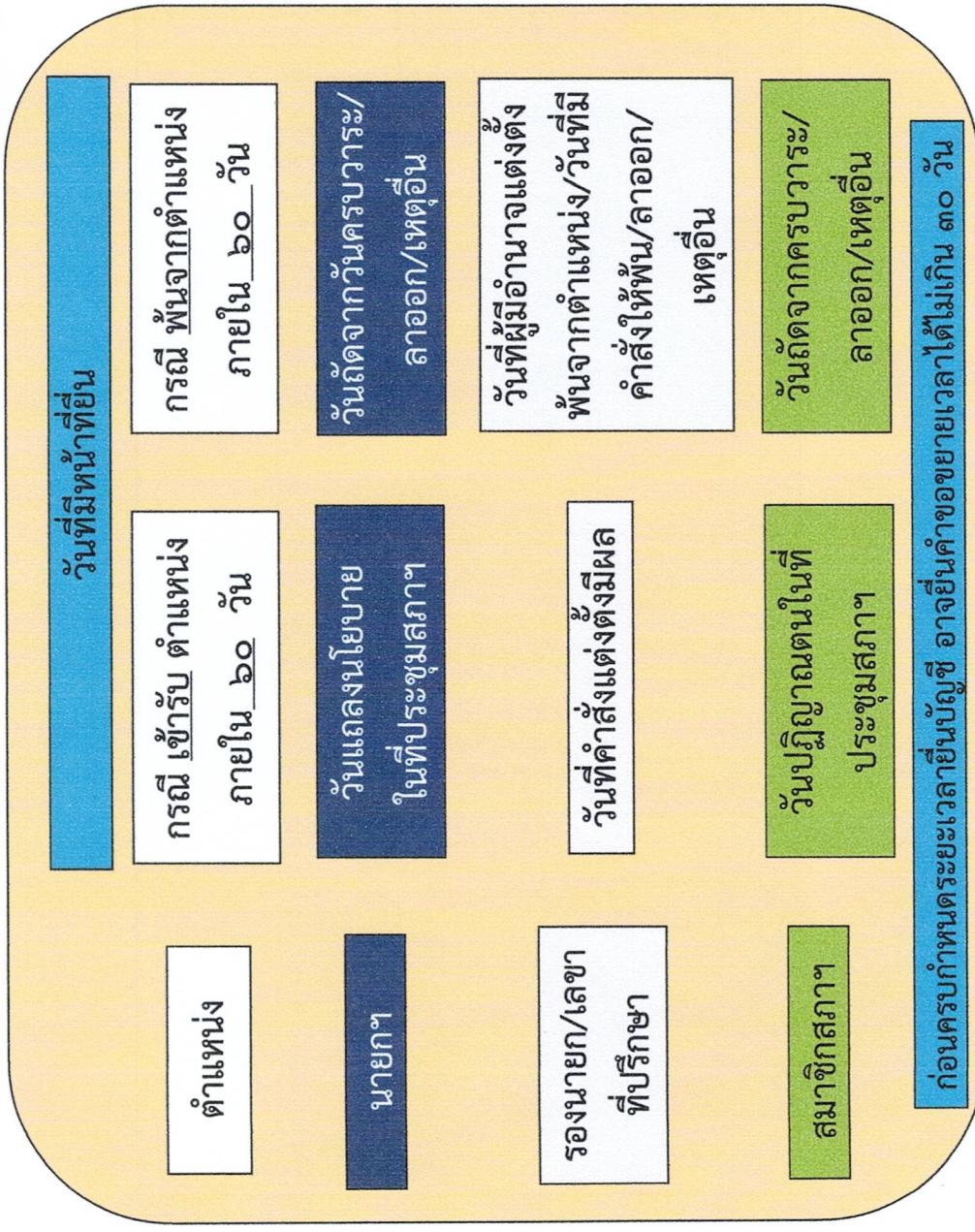
** ต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือกังจั่วถั้งปรับ **

โดยให้ประธานคณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดี ต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อไป

มาตรา 167 ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีกรทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตามมาตรา 28 (3) กรรมการตามมาตรา 42 หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 158 ผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานวัฒนาและแล้วแต่กรณีภายในเวลาที่พระราชนูญดิประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแท้จริงทรัพย์สินหรือหนี้สิน ต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกิน หกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือกังจั่วถั้งปรับ

การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้บริหาร และสมາชิกสภាតห้องพัก

ตามพระราชบัญญัติประมวลกฎหมายว่าด้วยการบัญชีและการบัญชี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

หมายเหตุ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ถือว่าเป็นหน้าที่เฉพาะตัวของผู้ยื่นบัญชีหากผู้ยื่นบัญชี
จ้างให้เขียนหรือจ้างให้แต่งตราโดยการหักภาษี ต้องพึงจางตัวแทน และได้รับใบอนุญาตไม่เกิน ๒ เดือน
หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือห้องจ้างทั้งปรับ

เอกสาร	หมายเหตุ
เอกสาร	- แบบบัญชีทรัพย์สินແและหนี้สิน - สำเนาหลักฐานการเสียภาษีเงินได้บุคคล
ตรวจสอบ	- สำเนาเอกสารที่พิสูจน์หรือแสดงถึงความ มืออยู่จริงของหัวพยย์สินและหนี้สิน
ตรวจสอบ	- สำเนาเอกสารการแต่งตั้ง (ถ้ามี) - กรณีที่เคยยื่นแสดงงบปัจจุบันไว้แล้วและไม่มี การเปลี่ยนแปลง จะใช้ที่เอกสารประกอบ รายการเดียวกับที่เคยยื่นไว้แล้ว - จำนวน ขาดในกรอบ
นายกฯ	- นายกองศึกษาฯ ๒ ชุด - รองนายก ผู้ช่วย สมภาคีศึกษาฯ ๑ ชุด
สำเนาบัญชี	การยื่นบัญชี

- ยื่นตัวแทน หรือมอบหมายให้บุคคลอื่นยื่นแทน
ได้ที่ สนง.บปช.
- ทางไปรษณีย์
- ทางอิเล็กทรอนิกส์ (เริ่ม ๑ ตุลาคม ๒๕๖๙)